

GASD

Goudse Adviesraad Sociaal Domein

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Gouda
per mail

Betreft: Advies over het voorgenomen beleidskader armoede en schulden 2017-2020.

Gouda, 22 december 2016

Geacht College,

Per brief van 8 november 2016 heeft u de GASD om advies gevraagd *over Het voorgenomen beleidskader armoede en schulden 2017-2020*. Met genoegen bieden wij u hierbij ons advies aan.

Inleiding

Ten behoeve van het opstellen van dit advies heeft de GASD zich uitgebreid op de hoogte gesteld van de opvattingen die in het maatschappelijk veld leven. Dit heeft zowel mondeling (in enkele bijeenkomsten en bilateraal) als schriftelijk plaatsgevonden. Behalve dat dit veel waardevolle informatie heeft opgeleverd, is ons ook de enorme betrokkenheid bij en deskundigheid over dit onderwerp opgevallen. Men wil heel graag door een hechter en doelmatiger samenwerken met partners en gemeente aan de oplossing van de doorgaans complexe problemen werken.

Uiteraard hebben wij ook kennis genomen van de Nibud rapportage, van recente literatuur, waaronder het rapport van Movisie "Wat werkt bij armoede" en van de verslagen van de werkgroepen die na de Armoedeconferentie in 2015 zijn gevormd.

De GASD heeft met waardering kennis genomen van de Nota en kan in het algemeen met de uitgangspunten en doelstellingen ervan instemmen. Meer in het bijzonder noemen wij in dit verband de transitie van schuldhulpverlening naar inclusieve schulddienstverlening, de focus op kinderen en jongeren en de instelling van een "regelarm" Noodfonds.

Maar op één onderdeel, de af te leggen weg naar de concrete schuldsanering, bestaan bij de GASD ernstige zorgen over de kwaliteit van de uitvoering. Wij komen daar in de betreffende paragraaf op terug.

Algemeen

De GASD constateert dat uit de in de Nota gebruikte formuleringen blijkt dat het niet de verwachting is dat voor alle onderscheiden huishoudtypes het centrale doel van de Nota - het "meedoen" - in financiële zin te realiseren is.

De GASD realiseert zich dat dit bij uitstek een vraagstuk is waarover in de politieke arena beslissingen dienen te worden genomen.

1-De balans.

De GASD hecht veel belang aan het gestelde in het recente rapport Burgerperspectief op Schuldhulpverlening van de Nationale Ombudsman. Deze benadrukt daarin de illusie van de zelfredzame burger: mensen weten moeilijk de weg te vinden naar de overheid of denken ten onrechte dat ze niet voor schuldhulp in aanmerking komen, hebben te weinig mentale kracht om alles op orde te krijgen en slagen er onvoldoende in om zelf hun gedrag te veranderen. Hij wijst ook op het belang van de benadering waarbij de schuldenaar centraal staat en waarbij, in plaats van strikte, rigide toepassing van de regels, maatwerk toegepast wordt, het "context denken".

De GASD onderkent de paradox dat van mensen die het minst goed in staat zijn om vanuit een lange-termijn perspectief beslissingen te nemen - en die veelal laag opgeleid zijn - het meest verantwoordelijke en calculerende gedrag wordt verwacht. De GASD onderschrijft het voornemen om dit uit de psychologie van de schaarste-dynamiek afkomstige inzicht te gebruiken bij de inrichting van het beleid.

De GASD wil hier evenwel aan toevoegen dat ook het principe van het in eigen verantwoordelijkheid de tering naar de nering zetten onlosmakelijk onderdeel van de benadering van dit vraagstuk behoort te zijn. Immers, schaarste leidt niet bij alle burgers die daar mee om moeten gaan tot het nemen van onverstandige beslissingen of tot armoede. Veel burgers met een laag inkomen voelen zich niet arm en/of voelen de verantwoordelijkheid - en beschikken over de vaardigheden - om daarmee om te gaan.

Advies 1: DE GASD adviseert om bij de uitwerking van het beleid steeds de ingewikkelde balans in het oog te houden tussen de eigen verantwoordelijkheid en een zekere mate van bewustzijnsvernaauwing als gevolg van schaarste. Stel hierbij de cliënt centraal en durf maatwerk te plegen.

2-Samenwerking en regie.

Het is de GASD duidelijk geworden dat door een betere samenwerking van de verschillende partners in het domein, gecombineerd met een duidelijke en sturende regisseursrol van de gemeente met inzet van dezelfde middelen aanzienlijk betere resultaten kunnen worden bereikt. Dat zou snel ter hand moeten worden genomen om zo door de hele keten tot de noodzakelijke integrale benadering te komen: van preventie en vroeg-signalering, lichtere vormen van ondersteuning (Papierwinkel, sorteergroepen, thuisadministratie, schuldhulpmaatjes), budgetbegeleiding, ondersteuning en uitvoering van de minnelijke schuldregelingen of wettelijke schuldsanering, tot de nazorg toe. Er bestaat veel bereidheid in het veld om in dit model van armoedebestrijding en inclusieve schulddienstverlening samen te werken. Het gemis aan een gestructureerde en herkenbare vorm van samenwerking manifesteert zich met name rond het proces van de feitelijke sanering van schulden. In de advisering over de aanpak van schulden wordt hier specifieker op in gegaan.

Advies 2: De GASD adviseert de gemeente om de regie te nemen bij het samen met de maatschappelijke partners opstellen van een concreet plan van aanpak voor de inclusieve schulddienstverlening. Hierbij zijn begrippen als visie, samenwerking, vertrouwen, openheid en ketenbenadering essentieel. Overigens: regie voeren betekent uiteraard niet dat de gemeente alles zelf moet doen, integendeel.

3-Vrijwilligers

Tot de maatschappelijke partners behoren nadrukkelijk ook de verschillende vrijwilligersinitiatieven. Het belang van vrijwilligers bij de versterking van de zelfredzaamheid in situaties van armoede en schulden kan nauwelijks overschat worden. Er is van die zijde een breed en divers aanbod waarmee "meedoen" wordt gefaciliteerd. Te denken valt aan de Voedselbank, de kringloopwinkels, het Burennetwerk e.a. Daarom zouden deze initiatieven ook een plek moeten krijgen in de hiervoor genoemde samenwerkingsafspraken. Zo'n positie en rol betekent wel dat er eisen moeten worden

gesteld aan de kwaliteit en professionaliteit van de vrijwillige hulpverlening. Er ligt een taak voor de gemeente om dat mogelijk te maken.

Advies 3: De GASD adviseert om de vrijwilligersorganisaties in het domein van armoede en schulden volledig bij de (keten)samenwerking te betrekken. De gemeente zou de faciliteiten moeten bieden om aan de kwaliteitseisen die daaraan gesteld moeten worden te voldoen.

4-Integraal beleid

Beslissingen op vele andere beleidsterreinen hebben directe gevolgen voor de problematiek van armoede en schulden. Dat kan gaan om veranderende regelgeving van het Rijk maar ook om allerlei besluiten op gemeentelijk niveau. En hoewel de Nota van het besef daarvan blijkt geeft, schuilt daarin niettemin het reële gevaar dat besluiten op andere beleidsterreinen onbedoeld - meestal negatieve - gevolgen hebben voor de armoede- en schuldenproblematiek. En op die manier kan het voorkomen dat een goed armoede- en schuldenbeleid gedeeltelijk teniet wordt gedaan door beslissingen op andere beleidsterreinen.

Advies 4: De GASD adviseert om bij elk voorgenomen besluit op gemeentelijk niveau de consequenties daarvan voor de armoede- en schuldenproblematiek mede in beschouwing te nemen en aan te geven wat de gevolgen zijn voor het armoedebeleid.

Dit geldt in het bijzonder voor het sociale domein maar ook voor bijvoorbeeld de volkshuisvesting.

- Zo is duidelijk dat het hebben van betaald werk de beste uitweg uit een situatie van armoede biedt en dan is het aangewezen om bij de inzet van middelen voor ondersteuning naar betaald werk dit bredere perspectief te hanteren en niet strikt in het participatiekader de afweging te maken.

- De GASD wil in dit verband ook wijzen op de Buurtservicecentra als een uitwerking van het WMO-beleid van participatie in de buurt. In feite zijn deze centra bedoeld om het sociaal kapitaal van de burgers te vergroten. Die kans zou met name ook benut moeten kunnen worden door burgers in een situatie van armoede en schulden. Het aanbod aan voorzieningen en activiteiten zou gericht moeten zijn op de verhoging van de zelfredzaamheid en het beter leren omgaan met schaarste. Te denken valt aan cursussen budgetteren, taal- en digitale scholing, beschikbaarstelling van ICT-apparatuur en hulp bij administratie, bij voorkeur met inzet van ervaringsdeskundigen.

- Het behoeft geen toelichting dat de onvoldoende beschikbaarheid van goedkope huisvesting een negatieve invloed heeft op de armoedeproblematiek in Gouda. In de Woonvisie komt dit ook aan de orde en de GASD gaat ervan uit dat hierover concrete prestatieafspraken worden gemaakt bij de uitwerking van de Woonvisie in de Raamovereenkomst Wonen Gouda 2016 – 2020.

Meer in het bijzonder wijst de GASD op het vrijwel ontbreken van huisvestingsmogelijkheden voor jongeren met een GGZ- en/of verslavingsproblematiek. Dit is een zeer kwetsbare categorie die daarnaast voor relatief veel overlast zorgt.

Advies 5: De GASD adviseert een pilot te faciliteren waarin goedkope huisvesting ter beschikking wordt gesteld aan jongeren die in armoede leven en met GGZ- en/of verslavingsproblematiek kampen. Die huisvesting wordt vervolgens in zelfbeheer en onder begeleiding van ervaringsdeskundigen gerund.

Preventie

De keuze voor preventie als eerste lijn in de aanpak onderschrijft de GASD. Maar dat behoeft met name ten aanzien van de vroeg-signalering een nadere uitwerking. En dat heeft alleen maar zin als het in samenwerking met de maatschappelijke partners gebeurt. Daartoe dienen ook woningcorporaties en scholen te worden gerekend. In beide domeinen komen veel signalen vaak al in een vroeg stadium naar boven. Te denken valt aan huurachterstand en signalen uit het schoolzorgsysteem. Een veel voorkomend probleem daarbij wordt gevormd door de (on)mogelijkheden om gegevens uit te wisselen. Zodra er een nieuwe cliënt op de radar komt moeten de betrokken organisaties bindende afspraken maken over de aanpak en verantwoordelijkheden op grond van het principe 1 cliënt – 1 regie – 1 plan.

Advies 6: De GASD adviseert om in een afzonderlijk plan, samen met de organisaties waar deskundigheid en ervaringen beschikbaar zijn, preventie - waaronder vroeg-signalering - nader uit te werken, en daarbij in het bijzonder in te gaan op de volledige benutting van de mogelijkheden van vroegtijdige gegevensuitwisseling en op een concrete invulling van het principe 1 cliënt – 1 regie – 1 plan.

Advies 7: De GASD adviseert om met de woningcorporaties de toepasbaarheid van het EMMA-systeem (Eerder Melden Minder Achterstand) uit Zoetermeer te onderzoeken.

Helpen

1. Iedereen welkom

De GASD is van oordeel dat iedere burger die zich meldt met een armoede- of schuldprobleem toegang moet krijgen tot een eerste gesprek. Daarbij zou de houding van degene die het gesprek van ambtelijke zijde of vanuit de maatschappelijke instelling voert, gekenmerkt moeten worden door "empathische stevigheid". Achtergronden en oorzaken van de problematiek worden verkend, zonder dat er meteen schuldigen worden gezocht. In die context wordt bezien of, en zo ja welke, begeleiding/hulp geboden kan worden, waarbij de eigen kracht en verantwoordelijkheid van betrokkene nadrukkelijk in de beschouwing wordt betrokken.

Advies 8: De GASD adviseert om iedere hulpzoekende toe te laten en met empathische stevigheid achtergronden en oorzaken van de problematiek te onderzoeken. Op grond daarvan wordt bepaald of, en zo ja welk ondersteuningsaanbod wordt gedaan.

2. De kost en de baat.

Bij de GASD staat de notie centraal dat in deze fase van de schulddienstverlening er voldoende gekwalificeerde menskracht aanwezig moet zijn om de begeleiding van burgers die met armoede en schulden leven op zich te nemen. Het doel van die begeleiding moet dan zijn: stabiliseren van de problematiek en het oplossen ervan in een situatie van zelfredzaamheid. Het gaat daarbij niet zelden om een meervoudige problematiek. Maar als een intensief begeleidingstraject slaagt, kan bewindvoering en sanering worden voorkomen én is betrokkene beter in staat met de problematiek om te gaan, waardoor er minder kans op recidive zal zijn. Op den duur zal dit ook goedkoper zijn, maar de kost gaat voor de baat.

Door de toename van het aantal huishoudens dat in de schulden zit en het complexer worden van de schuldsituaties is de druk op de schuldhulpverlening, beter gezegd op de schulddienstverlening, de laatste vijf jaar enorm toegenomen. Zo is circa 80 procent van de zaken die de Sociaal Teams in behandeling hebben financieel gerelateerd. Dit geldt mutatis mutandis ook voor de budget-begeleidingscapaciteit van de maatschappelijke

instellingen.

Advies 9: De GASD adviseert de Sociaal Teams ook in dit opzicht voldoende op hun taak toe te rusten en er met name voor te zorgen dat zij over voldoende sociaaljuridische deskundigheid beschikken om het steeds complexer wordende werk goed aan te kunnen.

Advies 10: De GASD adviseert om het instrument van de budgetbegeleiding, al dan niet in het kader van een meervoudige problematiek, meer toe te laten passen en de maatschappelijke instellingen daartoe in staat te stellen.

3. Speciale groepen

De Nota noemt specifieke groepen die extra kwetsbaar zijn als het gaat om armoede- en schuldenproblematiek, zoals gezinnen met inwonende minderjarige kinderen, bijstandsgerechtigden en de groeiende groep status- of vergunninghouders. Overigens zonder dat er sprake is van doelgroepenbeleid. De GASD onderschrijft deze benadering, maar wil extra aandacht vragen voor:

a. de mensen die vallen onder de doelgroep maatschappelijke zorg. In het Regionaal beleidskader Maatschappelijke Zorg MH 2017-2020 (waarover de GASD eerder heeft geadviseerd) wordt al aangegeven dat er tot dusver minder resultaat is geboekt dan was afgesproken en dat de meerderheid van deze doelgroep nog onvoldoende toegang heeft tot schuldhulpverlening.

b. de vroegere doelgroep chronisch zieken en gehandicapten dreigt ongemerkt achterop te raken. Kijkend naar de huishoudbudgetten is er voor mensen met een minimaal of iets hoger inkomen plus een opeenstapeling van kosten in verband met ziekte of handicap weinig budget om mee te kunnen doen. En doorgaans zijn deze mensen niet in staat om hun inkomen aan te vullen. Dat laatste geldt overigens ook voor ouderen.

c. de statushouders, die door niet goed op elkaar afgestemde regelingen van Rijk en gemeente van meet af aan met een schuld worden opgezadeld.

Advies 11: De GASD adviseert om in de ketenbenadering zodanig concrete afspraken te maken dat de specifieke situatie van de hulpvrager (de persoonlijke en maatschappelijke context) voldoende tot zijn recht komt.

Advies 12: De GASD adviseert om een regeling te ontwerpen waarmee een (forfaitaire) tegemoetkoming kan worden geboden aan burgers met een laag inkomen en aantoonbaar hoge zorgkosten.

4. Leenbijstand

De GASD onderkent twee kanten aan de leenbijstand. Enerzijds is het een mooie mogelijkheid om mensen tijdelijk bij te staan. Anderzijds heeft dit fenomeen bij het ontbreken van een realistische terugbetaalcapaciteit als negatief gevolg dat er een permanente schuldsituatie ontstaat. Dan kan het beter zijn om via andere wegen uit de tijdelijke problematiek te komen, bijvoorbeeld met behulp van kringloopwinkels en voedselbank.

Advies 13: De GASD adviseert grotere terughoudendheid bij het toekennen van leenbijstand in het geval van een zeer beperkt aanwezige terugbetaalcapaciteit bij de cliënt. In die gevallen kunnen beter eerst alternatieve routes worden verkend.

5. Stadspas

De GASD is voorstander van de snelle invoering van de Stadspas maar waarschuwt voor een vermenging met commerciële motieven. Het kan niet zo zijn dat de aanbiedingen op de Stadspas mensen in de verleiding brengen nieuwe schulden aan te gaan.

Advies 14: De GASD adviseert de Stadspas snel in te voeren en daarbij af te zien van een vermenging met commerciële doelen.

6. Kindpakket

Het is moeilijk om zicht te krijgen op de mate van sociale uitsluiting van kinderen vanwege armoede. De Nota geeft geen inzicht in het bereik van de huidige maatregelen. Het is bijvoorbeeld niet inzichtelijk hoe groot het aandeel van kinderen uit arme gezinnen is, dat deelneemt aan zwemlessen en sport. De GASD pleit niet voor het opstellen van statistieken, maar dringt wel aan op het bundelen en communiceren van het scala aan initiatieven en maatregelen om een breed bereik te hebben en meedoen mogelijk te maken.

Het kindpakket lijkt ons evenwel een doeltreffende maatregel om bijzondere aandacht te besteden aan kinderen en jeugd in armoedesituaties. Maar omdat er heel verschillende opvattingen zijn over wat nodig is om kinderen en jongeren te steunen, adviseren wij om de concrete invulling van het kindpakket zo spoedig mogelijk nader uit te werken met het veld.

In de praktijk blijkt dat het bereiken van ouders en kinderen van gezinnen met een buitenlandse achtergrond extra moeilijk is. Daar zou de gemeente een extra inspanning op moeten plegen, wederom samen met het veld.

Advies 15: De GASD adviseert om de invulling van het kindpakket samen met het veld ter hand te nemen. Hetzelfde geldt voor de manieren om de ondersteuningsmaatregelen bekend te maken aan ouders en kinderen van gezinnen met een buitenlandse achtergrond.

Aanpak van schulden

Zoals al eerder is vermeld onderschrijft de GASD het uitgangspunt van de inclusieve schulddienstverlening dat eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van de burgers voorop staat, maar dat aan degene die de problematiek niet zelfstandig de baas kan, ondersteuning wordt geboden om de eigen problemen op te lossen of hanteerbaar te maken.

1. Haperende sanering.

Voor de transformatie van de schuldhulpverlening naar een goed werkende, inclusieve schulddienstverlening moet er echter nog wel het nodige gebeuren. Er is alle aanleiding dit veranderingsproces snel ter hand te nemen en een concreet plan van aanpak te maken.

De GASD heeft een verontrustend beeld gekregen van de wijze waarop de feitelijke schuldhulpverlening, met inbegrip van het traject daarnaar toe, nu plaatsvindt. De samenwerking tussen de verschillende organisaties en bureau Westerbeek verloopt lang niet altijd goed. Er is sprake van gescheiden circuits, waartussen te weinig gecommuniceerd wordt. Daardoor is er te weinig inzicht in elkaars werk en vindt er onvoldoende afstemming en terugkoppeling plaats. Het lijken soms wel twee werelden. Dat leidt o.a. tot onvrede over de trage voortgang van dossiers en veronderstellingen dat er soms dubbel werk wordt gedaan. De GASD pleit sterk voor meer regie, zowel op het niveau van de afzonderlijke dossiers als op procesniveau. Dat komt ook het leervermogen van de totale ketenorganisatie ten goede.

Advies 16: De GASD adviseert om op heel korte termijn de verschillende hulpverlenende instanties, de Sociaal Teams en bureau Westerbeek aan tafel te noden, teneinde op korte termijn ingrijpende verbeteringen aan te brengen.

Eén van de maatregelen waaraan de GASD denkt is een medewerker van Westerbeek een dag per week bij de Sociaal Teams te stationeren; daardoor worden kortere lijnen mogelijk. Voor de aanpak op langere termijn verwijzen we naar verderop in dit advies.

2. Monitoring

De GASD beveelt voorts aan de voortgang in het proces op weg naar inclusieve schulddienstverlening goed te monitoren en te evalueren en waar nodig bij te sturen. De Nota geeft hiervoor prestatie-indicatoren aan, zoals de opgenomen termijnen om te reageren op financiële hulpvragen. Maar de andere indicatoren die de Nota noemt, zijn vooral gericht op de tweede fase van de schulddienstverlening, de schuldhulpverlening. Ook bij de Beschrijving van beoogde effecten (in hoofdstuk 7) en Monitoring en evaluatie (in hoofdstuk 9) is dit het geval.

Advies 17: De GASD adviseert ook prestatie-indicatoren te ontwikkelen die betrekking hebben op het bredere terrein van de schulddienstverlening.

Daarbij kan worden gedacht aan het aantal mensen dat (nog) niet wordt toegelaten en andere vormen van schulddienstverlening krijgen, wacht- en doorlooptijden, tussentijdse uitval en dergelijke. Een cliëntvolgsysteem, dat verschillende andere gemeenten gebruiken, kan hierbij helpen.

De GASD maakt een kanttekening bij de prestatie indicator "65% succesvolle afronding van de minnelijke schuldhulpverlening trajecten per jaar". Het perverse effect van dit hoge percentage zou kunnen zijn dat daardoor vooral de "gemakkelijke" gevallen toegang krijgen, hetgeen natuurlijk nooit de bedoeling kan zijn. Juist om te voorkomen dat indicatoren onbedoeld verkeerd (kunnen) uitwerken verdient het de voorkeur deze samen met het veld te ontwikkelen.

3. Voor hierna

In 2017 moet het besluit worden genomen over eventuele voortzetting van de huidige organisatie van de schuldhulpverlening (intake door gemeente, uitbesteding van de uitvoering aan een commercieel bedrijf). Daarbij verdient het aanbeveling ook andere organisatievormen in beschouwing te nemen en succesvolle initiatieven bij andere gemeenten (best practices) te bestuderen. Een voorbeeld hiervan is het "Nationaal initiatief herstructurering schulden", waarbij verschillende gemeenten, woningbouwcorporaties, zorgverzekeraars e.d. betrokken zijn en dat een handreiking voor gemeenten ontwikkelt om op innovatieve wijze meer mensen sneller en duurzamer uit problematische schulden te halen en te houden.

Wat de GASD betreft wordt in dit zoekproces naar de vormgeving voor de jaren na 2017 een uitvoerende rol van de gemeente niet op voorhand uitgesloten.

Welke vorm ook gekozen wordt, het is van groot belang de maatschappelijke partners bij de besluitvorming te betrekken en hen bijvoorbeeld ook een rol te geven bij het opstellen van een programma van eisen voor de nieuwe situatie.

Advies 18: De GASD adviseert om op korte termijn de beraadslagingen over de vormgeving van de schuldhulpverlening na 2017 te starten en daarbij serieus naar nieuwe initiatieven in den lande te kijken. Hierbij moet een uitvoerende rol van de gemeente niet op voorhand worden uitgesloten. Voorts adviseert de GASD om de maatschappelijke partners van meet af aan bij dit proces te betrekken.

Communicatie

De GASD meent dat de goede beleidsvoornemens alleen tot het beoogde resultaat zullen leiden als de communicatie erover afgestemd is op de doelgroep. Bekendheid met die doelgroep is daarvoor noodzakelijk. **De GASD adviseert het volgende (Advies 19):**

1. Bundel en communiceer (vanuit de regierol) het scala aan initiatieven en maatregelen om meedoen voor zoveel mogelijk mensen mogelijk te maken.
2. De taalvaardigheid en de geletterdheid van (potentiële) cliënten is nogal eens beperkt;

pas het Nederlands daarop aan. NB: de GASD is geen voorstander van informatieverstrekking in andere talen.

3. Verstrek de informatie ook mondeling (tijdens spreekuren) en via folders want lang niet iedereen is vertrouwd met de digitale snelweg. Dit geldt ook voor veel eenzame en in armoede levende ouderen.

4. Zorg dat de informatie aanwezig is op allerlei plaatsen waar mensen komen die met armoede en schulden te maken kunnen hebben. Naast de maatschappelijke instellingen en de Sociaal Teams valt te denken aan scholen, ouderenbonden, sportverenigingen, kerken, moskeeën enz.

5. Wees open en verbloem niets: met empathische stevigheid is het heel goed mogelijk om tegelijkertijd inlevend en duidelijk te zijn.

6. Maak hierbij ook gebruik van de deskundigheid van de GCR om te toetsen of de voorgenomen communicatie in de praktijk doeltreffend zal zijn.

Tot slot

De GASD is van oordeel dat de Nota veel goede beleidsideeën bevat. Nu moet de concretisering ter hand worden genomen. Maar vooral moet er met spoed gewerkt worden aan regie en samenwerking en aan een forse verbeterslag van de tweede fase van de schulddienstverlening, de schuldsanering!

In afwachting van uw reactie,

Anke Huisman-Mak
voorzitter Goudse Adviesraad Sociaal Domein